

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **VÍTKOVICE REVMONT a. s.**, se sídlem Ruská 2887/101, Ostrava, zastoupen JUDr. Mgr. Petrou Novákovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Chodská 1366/9, Praha, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj**, se sídlem Na Jízdárně 3162/3, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 7. 2020, č. j. 22 Af 35/2019 - 21,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 7. 2020, č. j. 22 Af 35/2019 - 21, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 19. 6. 2019, č. j. 2617023/19/3202-50523-801272, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě 11 228 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce JUDr. Mgr. Petry Novákové, Ph.D., advokátky.
- IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti 9 114 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce JUDr. Mgr. Petry Novákové, Ph.D., advokátky.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 19. 6. 2019, č. j. 2617023/19/3202-50523-801272, žalovaný podle § 159 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění účinném pro rozhodné období (dále též „daňový řád“) zamítl námitku žalobce proti převedení přeplatku na dani z přidané hodnoty (dále též „DPH“) za zdaňovací období květen až srpen roku 2014 ve výši 4 060 835,73 Kč

z osobního depozitního účtu žalobce na osobní daňový účet žalobce vedený pro DPH (dále též „rozhodnutí o námitce“). V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný uvedl, že na základě zajišťovacích příkazů týkajících se DPH za zdaňovací období květen až srpen roku 2014 byla na žalobci exekučně vymožena částka 4 060 835,73 Kč. Dne 3. 3. 2017 bylo s žalobcem zahájeno insolvenční řízení a dne 8. 3. 2018 bylo rozhodnuto o jeho úpadku s tím, že tento bude řešen reorganizací. Dne 27. 3. 2017 se stala DPH zajišťovaná předmětnými zajišťovacími příkazy splatnou. Téhož dne správce daně převedl vymožené finanční prostředky na úhradu této splatné daně. Dne 21. 3. 2019 žalobce podal proti uvedenému postupu žalovaného námitku, ve které tvrdil, že žalovaný nemohl započíst prostředky získané na základě zajišťovacích příkazů na úhradu DPH, neboť podle § 324 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění účinném pro rozhodné období (dále též „insolvenční zákon“) od okamžiku zveřejnění návrhu na povolení reorganizace v insolvenčním rejstříku není přípustné započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele, ledaže insolvenční soud určí jinak předběžným opatřením. Žalovaný k tomuto tvrzení v rozhodnutí o námitce uvedl, že k započtení bylo lze přistoupit, neboť toto mělo oporu v § 242 odst. 2 daňového řádu, podle kterého lze přeplatek vzniklý na základě daňových povinností, které vznikly nejpozději dnem předcházejícím dni účinnosti rozhodnutí o úpadku, použít na úhradu splatných daňových pohledávek, které nejsou pohledávkami za majetkovou podstatou, nejpozději do jejich přezkoumání při přezkumném jednání.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí o námitce žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“), který ji zamítl rozsudkem identifikovaným ve výroku tohoto rozhodnutí. Soud uvedl, že bylo třeba se zabývat otázkou, zda je správce daně (žalovaný) po zahájení insolvenčního řízení daňového subjektu (žalobce) oprávněn podle § 242 odst. 2 daňového řádu převést daňový přeplatek na úhradu splatných daňových pohledávek, nebo naopak, zda je aplikace tohoto ustanovení daňového řádu po zahájení insolvenčního řízení daňového subjektu vyloučena z důvodu, že insolvenční zákon je ve vztahu speciality vůči daňovému řádu, přičemž v insolvenčním řízení se vždy prosadí zásada poměrného uspokojení věřitelů z majetku náležejícího do majetkové podstaty dlužníka a zákaz zvýhodňování některého věřitele na úkor jiných. Krajský soud s odkazem na dvě usnesení Ústavního soudu (usnesení ze dne 30. 3. 2020, sp. zn. II. ÚS 1786/19, a ze dne 7. 4. 2020, sp. zn. I. ÚS 1933/19) dospěl k závěru, že ustanovení § 242 daňového řádu je ve vztahu speciality k insolvenčnímu zákonu jako celku (tj. i k jeho § 324 odst. 3), a tudíž má aplikace ustanovení daňového řádu přednost. Dodal, že citovaný právní závěr není v rozporu s dřívějšími nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 12. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 48/06, a ze dne 7. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 544/02, na které odkazoval žalobce ve své žalobě. Vzhledem k tomu, že v projednávané věci byly splněny podmínky § 242 odst. 2 daňového řádu, uzavřel krajský soud, že žalovaný nepochybil, aplikoval-li na souzenou věc toto ustanovení daňového řádu, které má ve vztahu k ustanovením insolvenčního zákona speciální povahu. Postupem žalovaného návazně dle krajského soudu nedošlo k jeho zvýhodnění na úkor ostatních insolvenčních věřitelů, které by bylo v rozporu se zákonem.

III.

[3] Proti uvedenému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, ve které předně nesouhlasil se závěrem krajského soudu, že § 242 daňového řádu má z důvodu své speciality přednost před § 324 odst. 3 insolvenčního zákona. Tímto výkladem krajský soud dle stěžovatele založil nepřipustné zvýhodnění správce daně a jeho pohledávek v insolvenčním řízení. Podle § 324 odst. 3 insolvenčního zákona platí, že od okamžiku zveřejnění návrhu na povolení reorganizace v insolvenčním rejstříku není přípustné započtení vzájemných

pokračování

pohledávek dlužníka a věřitele, ledaže insolvenční soud určí jinak předběžným opatřením. Toto ustanovení insolvenčního zákona je dle stěžovatele s ohledem na právní a ekonomický režim reorganizace ve vztahu speciality ke všem jiným právním pravidlům týkajícím se započtení, tj. i vůči § 242 odst. 2 daňového řádu. Stěžovatel byl přesvědčen, že § 324 odst. 3 insolvenčního zákona nelze interpretovat tak, že se netýká pouze a jen jediného věřitele – správce daně. Stěžovatel dodal, že v krajském soudem odkazovaných usneseních Ústavní soud neposuzoval aplikaci § 324 odst. 3 insolvenčního zákona. Nadto, krajský soud vycházel toliko z usnesení Ústavního soudu, a to ačkoliv jejich precedenční síla je menší než jak tomu je u nálezů Ústavního soudu. V nálezech ze dne 7. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 544/02, a ze dne 2. 7. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 12/06 (a i v dalších), přitom Ústavní soud odmítl automatické zvýhodňování státu na úkor jiných insolvenčních věřitelů. S právními závěry těchto nálezů je přitom neslučitelný závěr krajského soudu, že pro zvýhodnění správce daně v insolvenčním řízení je dostačující již samotná existence § 242 odst. 2 daňového řádu. S ohledem na uvedené stěžovatel požadoval, aby Nejvyšší správní soud navrhl Ústavnímu soudu zrušení § 242 odst. 2 daňového řádu pro jeho rozpor s ústavním pořádkem, případně požadoval, aby Nejvyšší správní soud provedl ústavně konformní interpretaci daných ustanovení a návazně pak aby zrušil napadený rozsudek a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se plně ztotožňuje s argumentací krajského soudu uvedenou v napadeném rozsudku. Ustanovení § 242 odst. 2 daňového řádu prolamuje povinnost věřitelů zdržet se jednání směřujícího k uspokojení pohledávek mimo insolvenční řízení plynoucí z insolvenčního zákona. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost je důvodná.

[7] Meritem věci je zodpovězení otázky, zda byl žalovaný oprávněn poté, co byl v insolvenčním rejstříku zveřejněn návrh na povolení reorganizace stěžovatele, podle § 242 odst. 2 daňového řádu převést daňový přeplatek stěžovatele vzniklý na základě jeho daňových povinností předcházejících dni účinnosti rozhodnutí o úpadku na úhradu jeho daňového nedoplatku vzniklého na základě dodatečných platebních výměrů na DPH za zdaňovací období květen až srpen roku 2014 (existenci přeplatku a nedoplatku v nynější věci přitom žádá ze stran nezpochybňuje).

[8] Stěžovatel je přesvědčen, že takový postup možný nebyl, neboť § 324 odst. 3 insolvenčního zákona jej zapovídá. Ustanovení § 324 odst. 3 insolvenčního zákona je přitom dle stěžovatele ve vztahu speciality ke všem jiným právním pravidlům týkajícím se započtení, tj. i vůči § 242 odst. 2 daňového řádu. Nebylo-li by tomu tak, docházelo by dle stěžovatele k neodůvodněnému zvýhodnění správce daně (žalovaného) vůči ostatním věřitelům stěžovatele. Žalovaný a krajský soud jsou naopak názoru, že žalovaný takto postupovat mohl, neboť § 242 daňového řádu je vůči insolvenčnímu zákonu (tj. i vůči jeho § 324 odst. 3) speciální právní úpravou.

[9] Nejvyšší správní soud přisvědčil stěžovateli.

[10] Podle § 242 daňového řádu:

(1) *Daňové pohledávky, které vznikají v důsledku daňových povinností, které vznikly v době ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku do ukončení insolvenčního řízení, jsou pohledávky za majetkovou podstatou.*

(2) *Pro potřeby insolvenčního řízení je za majetek daňového subjektu považován vratitelný přeplatek s tím, že přeplatek vzniklý na základě daňových povinností, které vznikly nejpozději dnem předcházejícím dni účinnosti rozhodnutí o úpadku, se použije pouze na úhradu splatných daňových pohledávek, které nejsou pohledávkami za majetkovou podstatou, nejpozději do jejich přezkoumání při přezkumném jednání.*

(3) *Přeplatek vzniklý na základě daňových povinností, které vznikly v době ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku, se použije pouze na úhradu splatných pohledávek za majetkovou podstatou.*

[11] Podle § 140 odst. 2 až 4 insolvenčního zákona:

(2) *Započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele je po rozhodnutí o úpadku přípustné, jestliže zákonné podmínky tohoto započtení byly splněny před rozhodnutím o způsobu řešení úpadku, není-li dále stanoveno jinak.*

(3) *Započtení podle odstavce 2 není přípustné, jestliže dlužníkům věřitel*

a) *se ohledně své započitatelné pohledávky nestal přihlášeným věřitelem, nebo*

b) *získal započitatelnou pohledávku neúčinným právním úkonem, nebo*

c) *v době nabytí započitatelné pohledávky věděl o dlužnické úpadku, anebo*

d) *dosud neuhradil splatnou pohledávku dlužníka v rozsahu, v němž převyšuje započitatelnou pohledávku tohoto věřitele.*

(4) *Započtení podle odstavce 2 není rovněž přípustné v případech stanovených dále tímto zákonem nebo předběžným opatřením insolvenčního soudu.*

[12] Podle § 324 odst. 3 insolvenčního zákona

Od okamžiku zveřejnění návrhu na povolení reorganizace v insolvenčním rejstříku není přípustné započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele, ledaže insolvenční soud určí jinak předběžným opatřením. To platí i tehdy, jestliže zákonné podmínky tohoto započtení byly splněny před uvedeným okamžikem.

[13] Otázkou vztahu § 242 daňového řádu a insolvenčního zákona se zabýval rozšířený senát zdejšího soudu v nedávném rozsudku ze dne 15. 10. 2020, č. j. 9 Afs 4/2018 - 65. V něm ve shodě se stěžovatelem odkazovanými nálezy Ústavního soudu akcentoval požadavek rovné ochrany vlastnického práva všech vlastníků a nemožnost obecného zvýhodnění státu (správce daně) jako věřitele v insolvenčním řízení:

*„Ústavní limity insolvenčního práva, upravujícího situace, v nichž se střetávají pohledávky více věřitelů v pomyslné vzájemné konkurenci o rozdělení zpravidla nedostatečného majetku dlužníka, tak plynou zejména z čl. 11 odst. 1 věty druhé Listiny základních práv a svobod, podle níž (v)lastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu. Z tohoto ústavního pravidla plyne, že pohledávky některých věřitelů nemohou být zásadně zvýhodněny oproti pohledávkám věřitelů ostatních. Výjimky z tohoto pravidla musí být zákonem jasně stanoveny, a to z ústavně přípustného důvodu zohledňujícího zvláštní povahu pohledávky, a musí být přiměřené povaze zvýhodněné pohledávky. **Zejména je zcela nepřípustné svévolně zvýhodnit pohledávky veřejnoprávní (typicky daňové) oproti pohledávkám soukromoprávním; stát jako vlastník nemá obecné právo být oproti jiným vlastníkům zvýhodněn.***

Výše uvedené obecné závěry lze považovat za ustálenou judikaturu Ústavního soudu. Pro dřívější právní úpravu zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, lze poukázat například na nálezy ÚS z 31. 7. 2006, sp. zn. IV. ÚS 408/05, zejm. bod 22, či z 2. 7. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 12/06, zejména bod 55, a konečně z 9. 12. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 48/06, zejména bod 28. Akcentuje se v nich potřeba ústavně konformního výkladu daňových předpisů ve světle smyslu a účelu konkursu jako nástroje pro zásadně poměrné (a tím spravedlivé) uspokojení věřitelů a odmítá se zvýhodnění státu jako věřitele zvláštní povahy, neboť je rozporné s ústavním požadavkem rovné ochrany vlastnického práva všech vlastníků.

pokračování

*Výše uvedená pravidla ústavní povahy vytvářejí i koridor, jímž se mohou ubírat výklady vztahu insolvenčního zákona a daňového řádu jako zákonů především procesní povahy, jež stanovují postupy pro uplatnění pohledávek a v některých případech upravují i hmotněprávní souvislosti těchto postupů. Taková hmotněprávní pravidla se týkají například možnosti „započtení“ (v nejširším slova smyslu) pohledávek konkrétního věřitele za dlužníkem v insolvenční situaci proti věřitelovým závazkům vůči dlužníkovi. **Zásadně mají být pravidla uspokojování pohledávek, včetně pravidel pro „započtení“, upravena pro insolvenční situace v insolvenčním zákoně (viz jeho § 140 odst. 2 až 4). Lze totiž vycházet z toho, že insolvenční zákon zpravidla nastavuje obecná pravidla pro uspokojování pohledávek všech věřitelů tak, aby byla zajištěna jejich rovnost a předejito nepřipustnému zvýhodnění některých z nich. Zákonodárce však může pro určité typy pohledávek zavést zvláštní procesní pravidla reflektující zvláštní povahu těchto pohledávek či zvláštní způsob rozhodování o nich. Tímto případem jsou ustanovení § 242 až 244 daňového řádu (a s nimi související modifikace některých pravidel o lhůtách, zakotvené v jeho § 245). Ze znění zmíněných ustanovení je jasné a nepochybné, že se vztahují na insolvenční situace a že pro tyto situace v některých ohledech upřesňují pravidla obecně zakotvená v insolvenčním zákoně. V tomto rozsahu tedy jsou pravidla v § 242 až 245 daňového řádu v těch případech, na něž dopadají, použitelná přednostně před jím odpovídajícími obecnými pravidly insolvenčního zákona. I tak je však třeba vykládat je ve světle smyslu a účelu insolvenčního práva a s vědomím jeho ústavních limitů, jak byly vyloženy výše. Mimo jiné tedy nelze dovolit, aby nepřiměřeně širokým uplatněním „započtení“ daňových pohledávek postupem podle ustanovení daňového řádu (jež by šlo nad rámec obecných pravidel o započtení v insolvenční situaci) byl ústavně nepřipustně zvýhodněn správce daně jako věřitel.*** (důraz přidán).

[14] Na základě citovaných východisek pak rozšířený senát v jím posuzované věci (ve které byla posuzována aplikace § 242 odst. 1 a 3 daňového řádu ve spojení zejména s § 140 insolvenčního zákona) započtení provedené podle daňového řádu vyhodnotil „co do svého přípustného rozsahu a pohledávek, které mohou být vzájemně započteny“ za srovnatelné se započtením podle insolvenčního zákona. Z tohoto důvodu byl názoru, že stát jako věřitel v jím posuzované věci nebyl „zvýhodněn na úkor ostatních věřitelů“, což považoval za ústavně přípustné.

[15] V nyní posuzované věci však proti sobě stojí § 242 odst. 2 daňového řádu, podle kterého je možné započíst přeplatek vzniklý na základě daňových povinností, které vznikly nejpozději dnem předcházejícím dni účinnosti rozhodnutí o úpadku, na splatné daňové pohledávky, které nejsou pohledávkami za majetkovou podstatou (nejpozději však do jejich přezkoumání), a § 324 odst. 3 insolvenčního zákona, podle kterého je započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele od okamžiku zveřejnění návrhu na povolení reorganizace v insolvenčním rejstříku nepřipustné (neurčí-li insolvenční soud jinak předběžným opatřením). Zjednodušeně řečeno, daňový řád v posuzované situaci započtení povoluje, insolvenční zákon zakazuje. Z toho je zřejmé, že pokud dojde k upřednostnění daňového řádu a k započtení pohledávky správce daně, jedná se o rozšířeným senátem zapovězené nepřiměřeně široké uplatnění započtení daňových pohledávek, které jde nad rámec pravidel o započtení upravených v insolvenčním zákoně. Takový postup však nelze aprobovat, neboť jím, jak vysvětlil rozšířený senát, dochází k nepřipustnému zvýhodnění správce daně jako věřitele v insolvenčním řízení, ve kterém mají mít věřitelé v zásadě rovné postavení.

[16] Je tedy nutno přisvědčit stěžovateli, že v nyní posuzované věci došlo aplikací pravidla obsaženého v § 242 odst. 2 daňového řádu k nepřipustnému zvýhodnění správce daně jako věřitele v insolvenčním řízení. Nejvyšší správní soud však nesdílí názor stěžovatele, že by uvedenou situaci bylo lze řešit pouze předložením věci Ústavnímu soudu za účelem zrušení § 242 odst. 2 daňového řádu. Návod pro řešení nastalé situace poskytuje opět výše citovaný rozsudek rozšířeného senátu, podle kterého je § 242 daňového řádu speciální právní normou vůči

obecným ustanovením insolvenčního zákona, a to ještě *pouze v situacích, které nepovedou ke zvýhodnění správce daně jako věřitele nad rámec insolvenčního zákona*. Nyní posuzovaná situace však vede právě k takovému nepřípustnému zvýhodnění, jak bylo uvedeno výše, a nadto § 324 odst. 3 insolvenčního zákona na rozdíl od rozšířeným senátem posuzovaného § 140 insolvenčního zákona nepředstavuje obecnou úpravu insolvenčního řízení. Ustanovení § 140 insolvenčního zákona se týká veškerých řízení po rozhodnutí o úpadku. Ustanovení § 324 odst. 3 daného zákona pak konkrétně reguluje pouze jeden z možných způsobů řešení úpadku (reorganizaci) a ve své podstatě představuje speciální rozšíření zákazů zápočtů uvedených v § 140 odst. 3 insolvenčního zákona týkající se pouze reorganizace (viz § 140 odst. 4 insolvenčního zákona a KOZÁK, Jan a kol. *Insolvenční zákon: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, dostupný v systému ASPI). Z uvedeného plyne, že pravidlo o speciálnosti (přednosti) § 242 odst. 2 daňového řádu před obecnými ustanoveními insolvenčního zákona v nyní projednávané věci nelze uplatnit. Je naopak namístě věc posoudit ve shodě se stěžovatelem tak, že § 324 odst. 3 insolvenčního zákona je normou speciální k normě obsažené v § 242 odst. 2 daňového řádu. Jako norma speciální pak má aplikace § 324 odst. 3 insolvenčního zákona (v situacích, na které dopadá) přednost před aplikací § 242 odst. 2 daňového řádu.

[17] Z uvedeného plyne, že nelze jinak, než přisvědčit stěžovateli, že krajský soud i žalovaný pochybili, byli-li názoru, že provedené započtení bylo oprávněné, neboť aplikace § 242 odst. 2 daňového řádu měla přednost před aplikací § 324 odst. 3 insolvenčního zákona. Takový přístup je v rozporu se zásadou rovnosti věřitelů v insolvenčním řízení akcentovanou výše citovaným rozsudkem rozšířeného senátu a v něm zmíněnou rozhodovací praxí Ústavního soudu (nutno dodat, že krajským soudem odkazovaná usnesení Ústavního soudu byla vydána v řízeních týkajících se rozhodnutí zdejšího soudu vydaných před výše citovaným, pro věc zcela zásadním, rozsudkem rozšířeného senátu č. j. 9 Afs 4/2018 - 65). Kasační soud v této souvislosti dodává, že si je vědom, že rozhodnutí rozšířeného senátu č. j. 9 Afs 4/2018 - 65 nemohlo být žalovanému ani krajskému soudu v době jejich rozhodování známo, neboť bylo vydáno později. To ovšem nic nemění na tom, že Nejvyšší správní soud je nyní závěry tohoto rozhodnutí povinen zohlednit (podpůrně viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005 - 86).

[18] Kasační stížnost je tedy důvodná. Nejvyšší správní soud proto zrušil napadený rozsudek krajského soudu. Jelikož již v řízení před krajským soudem byly dány důvody pro zrušení rozhodnutí žalovaného (§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.), zdejší soud zrušil i rozhodnutí žalovaného a vrátil mu věc k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Žalovaný je v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

[19] Protože Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a zároveň zrušil i rozhodnutí žalovaného, rozhodl také o náhradě nákladů řízení (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.).

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, věta první s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.), podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

[21] Žalovaný ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[22] Vzhledem k tomu, že stěžovatel měl v řízení o kasační stížnosti i v řízení o žalobě úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení o žalobě i o kasační stížnosti.

pokračování

[23] Náklady řízení o žalobě se sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a dále z náhrady nákladů zastoupení za dva úkony právní služby provedené zástupkyní stěžovatele (převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby). Za tyto úkony [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif ve spojení s § 35 odst. 2 s. ř. s.] náleží stěžovateli odměna ve výši 3 100 Kč za jeden úkon [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5 advokátního tarifu], tj. 6 200 Kč. Stěžovatel má též právo na náhradu hotových výdajů jeho zástupkyně za tyto úkony ve výši 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy odměna zástupkyně stěžovatele za řízení před krajským soudem činí 6 800 Kč. Protože zástupkyně stěžovatele je společnicem advokátní kanceláře, která je plátcem DPH, zvyšuje se takto vypočtená odměna a náhrada výdajů o částku odpovídající této dani, tj. o 1 428 Kč (viz § 57 odst. 2 *in fine* s. ř. s. či rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 5. 2019, č. j. 8 As 276/2017 - 70). Spolu se zaplaceným soudním poplatkem má tedy stěžovatel právo na náhradu nákladů řízení o žalobě v částce 11 228 Kč. Pro úplnost kasační soud dodává, že zástupkyni stěžovatele nepřiznal jí v žalobě požadovanou odměnu za další poradu s klientem, neboť tato nebyla zástupkyní soudu doložena (srov. např. rozhodnutí zdejšího soudu ve věcech č. j. 7 Azs 125/2005 - 37, č. j. 2 Afs 165/2005 - 78, č. j. 1 As 98/2012 - 21, č. j. 8 Azs 18/2016 - 52, č. j. 4 Ads 116/2010 - 113).

[24] Náklady řízení o kasační stížnosti se sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 5 000 Kč a dále z náhrady nákladů zastoupení za 1 úkon právní služby učiněný zástupkyní stěžovatele spočívající v podání kasační stížnosti. Za tento úkon [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] náleží stěžovateli odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5 advokátního tarifu]. Stěžovatel má též právo na náhradu hotových výdajů jeho zástupkyně za tento úkon ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy odměna a náhrada hotových výdajů zástupkyně stěžovatele za řízení před Nejvyšším správním soudem činí 3 400 Kč. Advokátní kancelář, jejímž je zástupkyně stěžovatele společnicem, je přitom plátcem DPH, proto se odměna a náhrada hotových výdajů zvyšují o částku odpovídající této dani (§ 57 odst. 2 s. ř. s.), tj. o 714 Kč. Spolu se zaplaceným soudním poplatkem má tedy stěžovatel právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v částce 9 114 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. dubna 2021

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu